

CYKL | NOWE HORYZONTY KINA

GRUPA WIEKOWA | SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI, GODZINA WYCHOWAWCZA, ETYKA

AUTORKA | ALEKSANDRA KORCZAK

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA

KARTA PRACY Z POLECENIAMI DLA UCZNIA

„KINO JAKO SPOŁECZNE LUSTRO”

1. Na podstawie podanych źródeł oraz własnych przemyśleń wypiszcie na tablicy różne możliwe przyczyny zachowywania milczenia.

Stary Testament, Mądrość Syracha:

„Jeśli znasz się na rzeczy, odpowiedz bliźniemu, a jeśli nie, rękę twą połącz na ustach!
W mowie jest chwała i hańba człowieka, a język może sprowadzić jego upadek.
Bacz, abyś nie był nazwany oszczercą i nie czyń swym językiem zasadzek”.

Tzw. prawo Mirandy (recytowane przez funkcjonariuszy policji w USA):

„Masz prawo do zachowania milczenia. Jeśli rezygnujesz z tego prawa, wszystko, co od tej pory powiesz, może zostać użyte w sądzie przeciwko tobie [...]”.

List otwarty przeciwko dyskryminacji introwertyczek i introwertyków oraz osób cierpiących na fobię społeczną w środowisku akademickim:

„Pisząc ten list, pragniemy zwrócić uwagę na krzywdzące postawy wobec introwertyczek/ów i osób z fobią społeczną, do otwarcia się na ich potrzeby, których sami często nie potrafiały zasygnalizować, ponieważ są zbyt przepełnieni lękiem, do tolerancji inności i stwarzania alternatyw wedle potrzeb mniejszości. [...] postulujemy zwolnienie osób ze zdiagnozowaną fobią społeczną z konieczności zabierania głosu podczas ćwiczeń/konwersatoriów/seminariów oraz zmianę formy egzaminów z ustnych na pisemne”.

Sabina Sadecka, Dlaczego mówienie o traumie nie zawsze bywa pomocne (a czasami jest niemożliwe)

„Tymczasem nadal podczas przyjacielskich/fachowych/gabinetowych rozmów o terapii, terapeutach, psychiatrach (i nie tylko) spływają do mnie opowieści o zmuszaniu klientów psychoterapii do mówienia o rzeczach, o których mówić nie są w stanie. [...] Terapia traumy jest m.in. o odzyskiwaniu sprawczości (w zdarzeniu traumatycznym została nam ona zabrana). Zmuszanie osoby po traumie do robienia czegośkolwiek, w tym do mówienia o traumie, jest odbieraniem jej sprawczości i retraumatyzowaniem jej. Czyli czymś odwrotnym do zamierzonego w terapii traumy”.

2. Ponieważ tytułowa Julie tak mało mówiła, możemy interpretować przebieg akcji oraz przyczyny jej milczenia na różne sposoby. Naradźcie się w 2–3 osobowych zespołach i zapiszcie własne przypuszczenia:

1) W którym momencie według Was Julie podjęła decyzję o przełamaniu milczenia?

.....

.....

.....

.....

2) Dlaczego milczała?

.....

.....

.....

.....

3) Co bohaterka zyskała dzięki milczeniu?

.....

.....

.....

.....

4) Co zyskała, składając zeznania?

.....

.....

.....

.....

3. Czy po obejrzeniu filmu *Julie milczy* oraz na podstawie własnych doświadczeń i przemyśleń jesteście w stanie sporządzić listę pisemnych zaleceń dotyczących tego, jak komunikować się z dziećmi i nastolatkami, które mogą być ofiarami przemocy? Spróbujcie to zrobić w 4–6-osobowych grupach.

Rezultaty przedstawcie na forum klasy i tym samym skonsultujcie z osobą prowadzącą lekcję.

Jak komunikować się z dziećmi i nastolatkami, które mogą być ofiarami przemocy?

Lista pisemnych zaleceń:

- I.
-
- II.
-

- III.
.....
- IV.
.....
- V.
.....

KARTA DLA NAUCZYCIELA

1. Przykładowe przyczyny milczenia wywiedzione ze Źródeł – do zapisania na tablicy:

- nieznajomość tematu, nieumiejętność wypowiedzenia się w danej kwestii;
- obawa przed pochopnym powiedzeniem czegoś, co okaże się nieprawdą;
- boimy się, że powiemy coś, co nam samym zaszkodzi;
- dysfunkcjonalność, neuroróżnorodność (bycie w spektrum autyzmu, fobia społeczna, zaburzenia lękowe)
- introwertyzm i inne czynniki charakterologiczne
- ryzyko przeżywania bolesnych wspomnień na nowo...

Inne:

- niechęć, uraza do rozmówcy;
- przebodźcowanie, potrzeba wyciszenia się;
- onieśmienie, wstyd...

2. Przykładowe odpowiedzi na pytania z zadania drugiego – to bardzo ważne, by wybrzmiały pełne korzyści ze złożenia zeznań przez bohaterkę:

- 1) Julie zdecydowała się przełamać milczenie, gdy pomyśliła przeszła rekrutację do ligi, na której jej zależało; gdy zobaczyła filmik z jej byłym trenerem; gdy przeżyła wspólne świętowanie sukcesu z rodziną i przyjaciółmi, czując pełne wsparcie otoczenia; gdy dojrzała do tej decyzji; gdy się dowiedziała, że jej trener nadal pracuje, tylko w innym klubie...
- 2) Bała się o przebieg rekrutacji do wyższej ligi, bała się szumu medialnego, który mógłby zaszkodzić jej karierze; martwiła się, że będzie traktowana inaczej, nieobiektywnie; stresowała ją potencjalna reakcja rodziny lub przyjaciół; sądziła, że jej słowa nic już nie zmienią; przyczyny emocjonalne (strach, wstyd)...
- 3) Powierzchowne bezpieczeństwo emocjonalne, nieuruchamianie bolesnych wspomnień; większa pewność, że jest traktowana na równi z innymi, a nie jako ofiara; nieszkodzenie Jeremu, możliwość odcięcia się od relacji z Jeremym...
- 4) Zyskanie poczucia sprawczości, kontroli nad sytuacją; pewność, że żadnej innej dziewczyny nie spotka to, z czym musiała się mierzyć ona sama i wcześniej Aline; możliwość bycia wysłuchaną bez ocen, osądów, niechcianych rad; ulga, możliwość ostatecznego odcięcia się od relacji z Jeremym...

3. Przykładowe zalecenia dotyczące komunikacji z potencjalnymi niedorosłymi ofiarami przemocy:

- Zapewnij przestrzeń, w której rozmówca czuje się bezpiecznie, jest jej wygodnie, ma coś do picia.
- Rozmawiaj w towarzystwie osób wskazanych przez dziecko lub nastolatka, np. wybranych członków rodziny. Niech wybierze, kto ma mu towarzyszyć w trakcie rozmowy (siostra, tata, pedagog szkolny, wychowawczynie...).
- Nie wolno nikogo zmuszać do mówienia – to może wywołać retraumatyzację, czyli wtórne przeżywanie traumy.
- Nie podnoś głosu, nie zadawaj natarczywych pytań.
- Poinformuj niedoroślą osobę, z którą rozmawiasz, że ma prawo w każdej chwili dyskomfortu rozmowę przerwać, że ma możliwość skontaktowania się z prawnymi opiekunami i nierozmawiania z nikim bez ich obecności.
- Nie obiecuj, że nikomu nie powiesz o zeznaniach dziecka czy nastolatka; jeśli doszło do złamania prawa, masz obowiązek poinformować odpowiednie służby.